

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Судово-бухгалтерська експертиза

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять та самостійної роботи для студентів напряму
підготовки 6.030509 – “Облік і аудит” денної форми навчання

Затверджено на засіданні
кафедри обліку і аудиту.
Протокол № 12 від 16.06.14 р.

Судово-бухгалтерська експертиза Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для студентів напряму підготовки 6.030509 – “Облік і аудит” денної форми навчання / Укладач: Скосир Ю.М. — Чернігів: ЧДТУ, 2014. — 36с.

Укладачі: Скосир Ю.М., кандидат економічних наук

Відповідальний за випуск: Лень Василь Степанович, завідувача кафедри обліку і аудиту, кандидат економічних наук, професор

Рецензент: Петраков Ярослав Валерійович, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і аудиту Чернігівського державного технологічного університету, доцент

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Економічний контроль у правоохоронній діяльності України.....	5
2 Судово-бухгалтерська експертиза, її види та завдання.....	5
3 Предмет та метод судово-бухгалтерської експертизи.....	7
4 Організація судово-бухгалтерської експертизи	10
5 Організаційна стадія судово-бухгалтерської експертизи	13
6 Методика дослідження судово-бухгалтерською експертизою основних фінансово-господарських операцій.....	16
7 Завершальна стадія судово-бухгалтерської експертизи.....	22
ТЕСТИ ДЛЯ ПОТОЧНОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ.....	26
Рекомендована література.....	34

ВСТУП

Дисципліна «Судово-бухгалтерська експертиза» займає важливе місце у підготовці фахівців із бухгалтерського обліку та аудиту, фінансів, менеджменту. Вивчаючи дисципліну студент має засвоїти суть судово-бухгалтерської експертизи і судово-експертної діяльності, прикладний зміст основних понять і категорій; техніку і методику методичних та технічних прийомів і процедур судово-бухгалтерської експертизи; набути достатніх умінь та навичок проведення судово-бухгалтерської експертизи; метою вивчення курсу є також виховання у студента відповідальності та додержання ним, як майбутнім судовим експертом, прав і обов'язків, встановлених чинним законодавством України.

Практичні заняття сприяють кращому засвоєнню теоретичного матеріалу, набуттю відповідних навичок та їх закріпленню. Практичні заняття проводяться за темами, їх мета — закріплення теоретичного матеріалу.

Виконуючи ці завдання, студенти зобов'язані показати як вміння використовувати набуті спеціальні знання з фінансового і управлінського обліку, аудиту, контролю та аналізу господарської діяльності, так і досвід роботи з чинними законодавчими та іншими нормативно-правовими актами України з фінансово-економічних питань.

Під час виконання завдання студенти розглядають проблемні ситуації, визначають суть здійсненої господарської операції, встановлюють відповідність проведення фінансово-господарської операції чинному законодавству, оформлюють проведене експертне дослідження.

Після виконання завдання, застосувавши знання правових і економічних дисциплін, студенти пишуть необхідний процесуальний документ, який за даних обставин мав би скласти судовий експерт-бухгалтер, — висновок.

ТЕМА 1 ЕКОНОМІЧНИЙ КОНТРОЛЬ У ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНИ

Питання для перевірки знань студентів:

1. Розкрийте поняття «економічний контроль».
2. Визначте сутність контролю як функції управління.
3. Назвіть передумови та основні принципи контролю.
4. Назвіть важливі напрямки вдосконалення контролю в ринкових умовах.
5. Назвіть основні нормативно-правові документи, що регулюють права та обов'язки правоохоронних органів під час здійснення їхніх функцій у сфері боротьби з господарськими злочинами.
6. Розкрийте роль Антимонопольного комітету, Фонду державного майна, Державної податкової адміністрації, Державної контрольно-ревізійної служби України в боротьбі з організованою злочинністю.
7. Дайте характеристику державній податковій службі як органу контролю.
8. Назвіть основні завдання податкової міліції.
9. Назвіть повноваження податкової міліції.
10. Назвіть права та обов'язки податкової міліції.
11. За якими ознаками відрізняється судово-бухгалтерська експертиза від ревізії?
 - а) за суб'єктом;
 - б) за вимогами;
 - в) за методами.
12. Укажіть основну задачу ревізії, що призначається слідчим (судом):
 - а) перевірка законності операції взагалі;
 - б) доведення, що дії осіб, які проходять у кримінальній справі, є протиправними;
 - в) встановлення і перевірка фактів крадіжок та інших зловживань;
 - г) перевірка дотримання фінансової дисципліни.
13. З яких частин складається постанова про призначення та проведення ревізії на вимогу правоохоронних органів?
14. Назвіть відмінні риси судово-бухгалтерської експертизи від аудиту.

ТЕМА 2 СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКА ЕКСПЕРТИЗА, ЇЇ ВИДИ ТА ЗАВДАННЯ

Питання для перевірки знань студентів:

1. Розкрийте поняття «судова експертиза».
2. Який зв'язок існує між судовими експертизами та правоохоронною діяльністю?
3. Назвіть види судових експертиз.
4. За якими ознаками класифікуються судові експертизи?

5. Дайте визначення експертизи: первинної, повторної, основної, додаткової.
6. Визначте сутність експертиз: однопредметних, комісійних, комплексних.
7. До яких видів експертиз належить судово-бухгалтерська експертиза?
8. Розкрийте поняття «судово-бухгалтерська експертиза».
9. У чому полягає процесуально-правовий та економічний зміст судово-бухгалтерської експертизи?
10. Завдання судово-бухгалтерської експертизи та їхній зміст.
11. Охарактеризуйте історичні етапи розвитку судово-бухгалтерської експертизи.

Практичні завдання

Задача № 1

Після розгляду та вивчення висновку експертизи слідчим встановлено, що експертом досліджено не всі надані об'єкти, тобто висновок є неповним. Шляхом допиту експерта слідчий не зміг усунути неповноту висновку. Тому він вирішує призначити експертизу.

1. Визначити, яку експертизу буде призначено слідчим за даних обставин.
2. За допомогою якого процесуального документа призначається експертиза за даних обставин? Що необхідно обов'язково зазначити в цьому документі?
3. Кому може бути доручено проведення даної експертизи?

Задача № 2

Під час проведення первинної експертизи встановлено порушення чинних процесуальних норм, що регламентують порядок призначення та проведення експертизи. Крім того, у судді виникли сумніви у правильності висновку експерта, пов'язані з його недостатньою обґрунтованістю. У зв'язку з цим суд призначив проведення експертизи.

1. Назвати, яку експертизу призначено судом.
2. Яким процесуальним документом оформлюється призначення такої експертизи? Що необхідно обов'язково зазначити в цьому документі?
3. Кому може бути доручено проведення цієї експертизи ?

Задача № 3

У ході попереднього слідства по кримінальній справі була призначена і проведена судово-бухгалтерська експертиза. Матеріали кримінальної справи, в тому числі і експертиза, після завершення слідства були передані до суду. Вивчивши матеріали кримінальної справи, суддя вирішив призначити судово-бухгалтерську експертизу.

1. Визначити, яку саме експертизу (первинну, додаткову або повторну) призначить суддя.
2. Який процесуальний документ буде оформлений суддею для призначення експертизи за даних умов?
3. Кому можна доручити виконання цієї експертизи?

Задача № 4

До суду звернулось підприємство «Астра» з позовом про визнання його прав на частину будинку. Спорудження цього будинку протягом трьох років проводилось підприємством «Будівельник», а інвестування — підприємством «Астра».

Після розгляду справи в суді за клопотанням однієї зі сторін суддею була призначена експертиза, на вирішення якої були поставлені такі питання:

1. Визначити фактичну вартість будинку.
 2. На підставі наданих документів визначити, чи проводило підприємство «Астра» інвестування даного будинку і в яких розмірах.
1. Визначити вид призначеної експертизи.

Задача № 5

У судовому засіданні по кримінальній справі була розглянута судово-бухгалтерська експертиза, проведена в ході попереднього слідства. Стосовно експертизи у судді виникли додаткові запитання до експерта-бухгалтера, які неможливо було вирішити під час судового засідання. Для вирішення цих питань призначено судово-бухгалтерську експертизу.

1. Визначити, яку саме експертизу (первинну, додаткову або повторну) призначить суддя.

ТЕМА 3 ПРЕДМЕТ І МЕТОД СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Питання для перевірки знань студентів:

1. Предмет судово-бухгалтерської експертизи.
2. Об'єкти судово-бухгалтерської експертизи.
3. Надайте характеристику кожному об'єкту судово-бухгалтерської експертизи.
4. Метод судово-бухгалтерської експертизи.
5. Загальнонаукові та частково наукові методи дослідження.
6. Охарактеризуйте методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи.
7. Розрахунково-аналітичні методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи.
8. Документальні методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи.
9. Органолептичні методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи.
10. Методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи узагальнення, оцінювання та реалізації результатів експертного дослідження.

Задача № 6

До державної експертної установи для проведення судово-бухгалтерської експертизи надійшли матеріали кримінальної справи при постанові слідчого відділу податкової міліції в м. Чернігів Іванова Т. Г., в якій на вирішення експертизи поставлені такі питання:

1. Чи є доцільним та економічно обґрунтованим укладення підприємством «Тетра» договору № 12/3 від 07.10.2013 р. з комерційною фірмою «Пава»?

2. Хто з посадових осіб підприємства «Тетра» та в якій мірі є відповідальним за проведення господарських операцій?

3. Чи підтверджуються документально висновки ревізорів (акт перевірки № 132/8-109 від 03.06.2014 р.) щодо донарахування підприємству «Астра» податку на прибуток в сумі 60 тис. грн за 2013 р.?

1. Визначити, які з питань відносяться до компетенції експерта-бухгалтера. Пояснити чому.

2. За питаннями, поставленими у межах компетенції експерта-бухгалтера, визначити, які об'єкти необхідно дослідити.

Задача № 7

Для проведення судово-бухгалтерської експертизи до державної експертної установи надійшли матеріали цивільної справи № 139/02 при ухвалі судді господарського суду Миколаївської області Павлової І. Д. На вирішення експертизи поставлені такі питання:

1. Чи підтверджується документально отримання в серпні 2013 р. корпорацією «Агроком» паливно-мастильних матеріалів, оплачених за рахунок кредитних коштів?

2. Чи мали місце порушення чинного законодавства під час проведення митного оформлення експортного вантажу відповідно до контракту № 182 від 08.03.2013 р., укладеного між підприємством «Агроком» та фірмою «Девід» (Німеччина)?

1. Визначити, які з питань відносяться до компетенції експерта-бухгалтера. Пояснити чому.

2. За питаннями, поставленими в межах компетенції експерта-бухгалтера, визначити, які об'єкти необхідно дослідити.

Задача № 8

До державної експертної установи для проведення судово-бухгалтерської експертизи надійшли матеріали кримінальної справи № 32546 при постанові судді Печерського районного суду м. Києва Петрова П. Г. На вирішення експертизи поставлені такі питання:

1. Чи підтверджуються документально висновки ревізії (акт КРУ від 15.02.2013 р.) щодо встановлення нестачі грошових коштів у касі підприємства «Полюс» станом на 10.02.2013 р.?

2. Чи використані під час проведення ревізії всі необхідні методи та прийоми дослідження даних бухгалтерського обліку?

1. Визначити, які з питань відносяться до компетенції експерта-бухгалтера. Пояснити чому.

2. За питаннями, поставленими в межах компетенції експерта-бухгалтера, визначити, які об'єкти необхідно дослідити.

Задача № 9

На вирішення експерту-бухгалтеру державної установи (ухвала суду Дніпровського району м. Києва Сидорова Д. М. по кримінальній справі № 08-327) були поставлені такі питання:

1. Чи підтверджуються документально висновки ревізії (акт КРУ від 10.04.2013 р.) щодо встановлення нестачі грошових коштів у касі підприємства «Полюс» станом на 10.02.2013 р.?

На дослідження експерту були надані матеріали кримінальної справи в одному томі.

Експертом у визначені строки було заявлено клопотання про надання додатково матеріалів: постанови Кабінету Міністрів України та накази Міністерства фінансів України за перший квартал 2013 р.

Завдання

1. Визначити, чи можливо за наданими документами відповісти на поставлене запитання. Пояснити чому.

2. Чи правильно складено клопотання щодо об'єктів дослідження?

Задача № 10

Відповідно до постанови слідчого прокуратури м. Вінниці експерту-бухгалтеру були поставлені такі питання:

1. Перевірити правильність застосування розцінок під час розрахунку нарядів бригади каменярів.

2. Установити, чи обґрунтовано складений кошторис на будівництво школи.

3. Визначити компетентність ревізорів, які склали акт ревізії № 382 від 05.05.2013р. про встановлення лишків станом на 01.05.2013р. на підприємстві «Тигрис».

1. Визначити, які з питань належать до компетенції експертів інших спеціальностей.

2. Визначити питання, що виходять за межі компетенції експерта-бухгалтера, але можуть бути переформульовані у відповідності з п. 33 Інструкції про призначення та проведення судових експертиз (наказ Мін'юсту України від 08.10.1998 р. № 53/5). Переформулюйте ці питання.

ТЕМА 4 ОРГАНІЗАЦІЯ СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Питання для перевірки знань студентів:

1. Державні спеціалізовані установи та відомчі служби, які здійснюють судово-експертну діяльність в Україні.
2. Повноваження Координаційної ради з проблем судової експертизи.
3. Організаційно-фінансове забезпечення судово-експертної діяльності в Україні.
4. Оплата судових експертиз.
5. Поняття процесу судово-бухгалтерської експертизи.
6. Стадії процесу судово-бухгалтерської експертизи.
7. Зміст підготовчої стадії процесу судово-бухгалтерської експертизи.
8. Зміст організаційно-методичної стадії процесу судово-бухгалтерської експертизи.
9. Зміст дослідної стадії процесу судово-бухгалтерської експертизи.
10. Зміст стадії процесу узагальнення, оцінки і реалізації результатів судово-бухгалтерської експертизи.
11. Атестація та присвоєння кваліфікаційних класів судових експертів.
12. Основні кваліфікаційні вимоги до судових експертів.
13. Назвіть основні завдання Центральної експертно-кваліфікаційної комісії Міністерства юстиції України.
14. Зміст реєстра атестованих судових експертів.
15. Система інформаційного забезпечення судово-бухгалтерської експертизи.
16. Завдання організації інформаційного забезпечення судово-бухгалтерської експертизи.
17. Дайте перелік законодавчо-нормативної інформації, що регламентує процес судово-бухгалтерської експертизи.
18. Порядок формування фактографічної інформації під час проведення судово-бухгалтерської експертизи.
19. Джерела отримання фактографічної інформації в експертному дослідженні.
20. Використання автоматизованої системи обробки інформації в процесі судово-бухгалтерської експертизи.
21. Розкрийте порядок планування проведення судово-бухгалтерської експертизи.
22. Зміст плану-графіка проведення судово-бухгалтерської експертизи.

Задача № 11

Згідно з актом перевірки № 25 від 10.01.2013 р., складеним ревізорами ДПІ у Дарницькому районі м. Києва, підприємству «Альфа» донараховано Податку з доходів фізичних осіб на суму 3000 грн за 2012 р., Єдиного соціального внеску у розмірі 4000 грн за цей же період.

На вирішення судово-бухгалтерської експертизи поставлені такі питання:

1. Чи підтверджуються документально висновки акта перевірки № 25 від 10.01.2013 р. щодо донарахувань за 2012 р. Податку з доходів фізичних осіб в сумі 3000 грн. та ЄСВ — 4000 грн?

На дослідження надані матеріали:

- відомості нарахування заробітної плати по підприємству «Альфа» за 2011—2012 рр.

1. Визначити, чи можливо за наданими на дослідження документами відповісти на поставлене слідчим запитання.

2. У разі необхідності скласти перелік документів, необхідних для вирішення поставленого питання, та оформити клопотання про надання додаткових документів.

Задача № 12

Засновники ТОВ «Омега» звернулись до суду з позовом про виплату їм вартості частини майна підприємства станом на 01.10.2013 р.

Ухвалою суду була призначена судово-бухгалтерська експертиза, на вирішення якої було поставлене таке запитання:

1. В якій сумі документально підтверджується заборгованість ТОВ «Омега» перед засновниками станом на 01.10.2013 р?

На експертизу надійшла лише ухвала суду.

1. Визначити, які документи необхідні для вирішення поставленого запитання.

2. Оформити процесуальний документ, який складає судовий експерт для надання необхідних йому матеріалів.

Задача № 13

До науково-дослідного інституту судових експертиз надійшли матеріали кримінальної справи та документи підприємства «Ніка» при постанові слідчого прокуратури м. Вінниця Іванова В.І. про призначення судово-бухгалтерської експертизи. На вирішення експертизи поставлено запитання:

1. У якому розмірі підтверджується нестача грошових коштів у касі підприємства «Ніна» станом на 10.10.2013 р., виявлена ревізорами КРУ м. Вінниця (акт ревізії № 122/10 від 10.10.2013 р.)?

На дослідження надані такі документи підприємства «Ніна» за 2012-2013 рр.:

- статутно-реєстраційні документи «Ніна»;
- договори про індивідуальну матеріальну відповідальність касирів;
- заявка-розрахунок на встановлення ліміту в касі підприємства;
- прибуткові та видаткові касові ордери;
- касові книги та накопичувальні відомості до них;
- банківські документи за розрахунковим рахунком та накопичувальні відомості;
- авансові звіти;

- бухгалтерський рахунок «Розрахунки з підзвітними особами»;
- відомості з нарахування та виплати заробітної плати;
- журнали ЕККА;
- податкова звітність;
- акт ревізії КРУ м. Вінниця № 122/10 від 10.10.2013р.;
- інші матеріали справи: протоколи допитів, пояснення.

1. Проаналізувати надані на дослідження матеріали і визначити, чи всі необхідні документи надані експерту для проведення дослідження та відповіді на поставлене запитання.

2. Оформити в разі необхідності клопотання.

Задача № 14

До НДІ судових експертиз 17.11.2013 р. надійшли матеріали кримінальної справи № 2-96 при постанові судді Деснянського районного суду Чернігівської області Давиденко Н. О. про призначення судово-бухгалтерської експертизи з питань визначення залишкової балансової вартості автомобіля ВАЗ 21213 «Нива», що був на балансі державної установи станом на 02.02.2013 р.

На експертизу надані такі матеріали:

- акт приймання-передачі основних засобів від 17.10.2010 р.;
- інвентарна картка групового обліку основних засобів автомобілів ВАЗ 21213;
- довідка № 57/08-1674 від 02.02.2013 р.;
- довідка № 57/32-1726 від 17.09.2013 р.;
- бухгалтерські рахунки «Основні засоби», «Знос основних засобів» за 2010—2012 рр.

1. Проаналізувати надані на дослідження матеріали і визначити, чи всі необхідні документи надані експерту для проведення дослідження та відповіді на поставлене запитання.

2. Оформити в разі необхідності клопотання.

Задача № 15

20.05.2013 р. з Новозаводського райсуду Чернігівської області до експертної установи при ухвалі суду надійшли матеріали кримінальної справи № 28-381 у відношенні посадових осіб ТОВ «Акцепт».

На вирішення експертам-бухгалтерам були поставлені такі запитання:

1. З якої причини відбулося псування товарів у комірника ТОВ «Акцепт»?
2. Чи були створені нормальні умови для зберігання продуктів на складі цього товариства?

На дослідження були надані матеріали кримінальної справи в трьох томах, у яких містились протоколи допитів, акт інвентаризації товарів на складі ТОВ «Акцепт» станом на 01.10.2012р., пояснення матеріально відповідальних осіб складу товариства, бухгалтерські документи, що відображували рух ТМЦ за 2012р. та I квартал 2013 р.

1. Проаналізувати надані на дослідження матеріали і визначити, чи всі необхідні документи надані експерту для проведення дослідження та відповіді на поставлене запитання.
2. Оформити в разі необхідності клопотання.

ТЕМА 5 ОРГАНІЗАЦІЙНА СТАДІЯ СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Питання для перевірки знань студентів:

1. Порядок призначення судово-бухгалтерської експертизи.
2. Зміст та структура постанови (ухвали) про призначення судово-бухгалтерської експертизи.
3. Охарактеризуйте зміст вхідної, описової та резолютивної частин постанови (ухвали) про призначення експертизи.
4. Порядок призначення та проведення судово-бухгалтерської експертизи на стадії попереднього розслідування.
5. Строки проведення експертизи.
6. Порядок проведення судово-бухгалтерської експертизи в експертних установах.
7. Зміст завдання на проведення експертизи.
8. Розкрийте зміст довідки про виконання експертизи і фактично затраченого часу експертом-бухгалтером.
9. Методика проведення бухгалтерської експертизи у суді.
10. Призначення, підстава та стадії проведення додаткової, повторної судово-бухгалтерської експертизи.
11. Права експерта-бухгалтера.
12. Обов'язки експерта-бухгалтера.
13. Визначити відповідальність експерта-бухгалтера.
14. Права обвинувачуваного при призначенні та проведенні судово-бухгалтерської експертизи.

Задача № 16

Для проведення судово-бухгалтерської експертизи до державної експертної установи надійшла ухвала судді господарського суду Житомирської області Крамаренка І. Д.

На вирішення експертизи поставлені такі запитання:

1. Чи підтверджується документально отримання в червні 2013 р. корпорацією «Автомаш» товарно-матеріальних цінностей за накладними № 10 від 10.04.2013 р. та № 12 від 12.04.2013 р.?
2. Чи у відповідності з чинним законодавством складені накладні № 10 від 10.04.2013 р. та № 12 від 12.04.2013 р.?

Для проведення дослідження експерту надані:

- головна книга корпорації «Автомаш» за 2013 р.;

- касова книга корпорації «Автомаш» за 2013 р.

Експертом протягом п'яти днів з дня одержання завдання на проведення експертизи було заявлене клопотання про надання необхідних матеріалів.

1. Визначити перелік необхідних додаткових документів у разі, якщо корпорацією «Автомаш» одержано ТМЦ за вказаними накладними за варіантами:

- А) за договорами купівлі-продажу
- Б) за договорами комісії

2. Навести перелік нормативних актів, якими встановлено порядок складання первинних документів та якими регулюється порядок відображення їх в бухгалтерському обліку.

3. З урахуванням того, що на заявлене клопотання судом не були надані необхідні документи, скласти повідомлення про неможливість надати висновок

Задача № 17

За договором № 8 від 22.01.2013 р. значиться переданою на переробку сировина від підприємства «Зоря» підприємству «Мрія». Під час перевірки переробника—підприємства «Мрія» ревізорами КРУ м. Києва (акт від 07.06.2013 р.) встановлено, що на частину сировини власником—підприємством «Зоря» протягом року не було надано замовлення на переробку, в якому визначався б кінцевий необхідний продукт, і не надходило вимоги про повернення цієї сировини. Неперероблена сировина підприємством «Мрія» обліковувалась на позабалансовому рахунку, що підтверджується даними інвентаризаційних описів. Вартість цієї давальницької сировини ревізорами була врахована як безоплатно отримана в збільшення прибутку підприємства «Мрія» за 2013 р.

Для проведення судово-бухгалтерської експертизи до державної експертної установи надійшли матеріали господарської справи (в тому числі і вищезазначений акт від 07.06.2013 р.) при ухвалі судді господарського суду м. Києва Коршуненка І. Д.

На вирішення експертизи поставлені такі запитання:

1. Чи відповідає чинному законодавству ведення обліку підприємством «Мрія» давальницької сировини, одержаної за договором № 8 від 22.01.2013 р.?

2. Чи підтверджуються документально висновки акта від 07.06.2013 р. стосовно збільшення прибутку підприємства «Мрія» за 2013 р. на вартість безоплатно отриманої сировини за договором № 8 від 22.01.2013 р.?

Для проведення дослідження експерту надані:

- головна книга підприємства «Мрія» за 2013 р.;
- касова книга підприємства «Мрія» за 2013 р.

Експертом протягом п'яти днів з дня одержання завдання на проведення експертизи було заявлене клопотання про додаткове надання необхідних матеріалів.

1. Визначити перелік необхідних додаткових документів.

2. Навести перелік нормативних актів, якими встановлено порядок ведення бухгалтерському обліку по давальницькій сировині, що надійшла на переробку.

3. З урахуванням того, що на заявлене клопотання судом не були надані необхідні документи, скласти повідомлення про неможливість надати висновок.

Задача № 18

До НДІ судових експертиз при ухвалі судді Жовтневого районного суду м. Києва Товстуненко М. Д. надійшли матеріали цивільної справи № 3-481 за скаргою Тарасенка І. Т. (директора торгової фірми «Сплав») на неправомірні дії нотаріуса: зацікавлена сторона: АКБ «Товтри».

На розв'язання експертизи поставлене таке запитання:

1. Чи відповідає кредитному договору № 30-08-98 від 30.08.2012 р. сума заборгованості Тарасенка І. Т. у розмірі 5281718,37 грн перед АКБ «Товтри» станом на 03.03.2013р.?

Для проведення експертизи надані матеріали цивільної справи:

- кредитний договір № 30-08-98 від 30.08.2012 р.;
- додаткова угода № 31 від 17.11.2012 р. до кредитного договору № 30-08-98 від 30.08.2012 р.;
- розрахунок заборгованості торгової фірми «Сплав» перед АКБ «Товтри» за кредитним договором № 30-08-98 від 30.08.2012 р. станом на 03.03.2013р.;
- довідка АКБ «Товтри» про виконання умов позичальником кредитного договору № 30-08-98 від 30.08.2012 р.

1. Проаналізувати, чи всі необхідні документи надані для проведення дослідження з поставленого запитання.

2. Визначити, який процесуальний документ необхідно скласти за даних умов.

Задача № 19

Для проведення судово-бухгалтерської експертизи до державної експертної установи надійшла постанова прокурора Чернігівської області Демиденка П. І.

На вирішення експертизи поставлені такі запитання:

1. Чи підтверджується документально отримання в серпні 2013 р. підприємством «Авізо» основних засобів за договором купівлі-продажу № 42 від 01.08.2013 р. за накладними № 20 від 12.08.2013 р. та № 22 від 24.08.2013 р.?

2. Чи відповідно до чинного законодавства складені накладні № 20 від 12.08.2013 р. та № 22 від 24.08.2013 р.?

Для проведення дослідження експерту надані:

- головна книга корпорації «Авізо» за 2013 р.;
- касова книга корпорації «Авізо» за 2013 р.

Експертом протягом п'яти днів з дня одержання завдання на проведення експертизи було заявлене клопотання про надання необхідних матеріалів.

1. Визначити перелік документів, необхідних для відповіді на поставлені запитання.

2. Визначити, який процесуальний документ необхідно скласти за умови, що клопотання задоволено частково: надані накладні № 20 від 12.08.2013 р. та № 22 від 24.08.2013 р.

Задача № 20

До експертної установи надійшов лист від слідчого прокуратури Переяслав-Хмельницького району Київської області з проханням провести судово-бухгалтерську експертизу з такого питання:

1. Чи підтверджуються документально висновки КРУ, викладені в акті ревізії № 652 від 10.03.2014 р., щодо нецільового використання бюджетних коштів товариством з обмеженою відповідальністю «Правда» в 2013р.?

На дослідження надані такі документи:

- головна книга за 2013 р.;
- касова книга за 2013 р.

1. Проаналізуйте, чи всі необхідні документи надані для відповіді на поставлені запитання. У разі необхідності складіть клопотання за встановленою формою.

2. Складіть необхідний процесуальний документ у разі, якщо клопотання не задоволено.

ТЕМА 6 МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЮ ЕКСПЕРТИЗОЮ ОСНОВНИХ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКИХ ОПЕРАЦІЙ

Питання для перевірки знань студентів:

1. Зміст законодавчо-нормативного забезпечення експертного дослідження операцій з:

- грошовими коштами у касі та на рахунках у банку;
- основними засобами, малоцінними та швидкозношуваними предметами;
- матеріальними запасами;
- виробництвом та реалізацією продукції (послуг);
- розрахунками з оплати праці;
- цінними паперами;
- доходами та фінансовими результатами діяльності суб'єкта господарювання тощо.

2. Завдання, об'єкти та методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи операцій з:

- коштами та розрахунками;
- необоротними активами;
- запасами;
- реалізацією;
- цінними паперами;
- доходами та результатами діяльності тощо.

3. Інформаційно-методичне забезпечення експертного дослідження операцій з:

- грошовими коштами у касі та на рахунках у банку;
- основними засобами, малоцінними та швидкозношуваними предметами;
- матеріальними запасами;
- виробництвом та реалізацією продукції (послуг);
- розрахунками з персоналом;
- цінними паперами;
- доходами та фінансовими результатами діяльності суб'єкта господарювання тощо.

4. Розкрийте зміст фактографічної інформації, що формується в процесі експертного дослідження операцій з коштами та розрахунками.

5. Експертне дослідження стану та операцій з грошовими коштами у касі.

6. Методика експертного дослідження операцій з підзвітних сум.

7. Експертне дослідження операцій на рахунках у банку.

8. Розкрийте зміст фактографічної інформації, що формується в процесі експертного дослідження операцій з основними засобами, малоцінними та швидкозношуваними предметами.

9. Методика експертного дослідження операцій з основними засобами.

10. Експертне дослідження операцій з малоцінними та швидкозношуваними предметами.

11. Зміст фактографічної інформації, що формується в процесі експертного дослідження операцій з матеріальними запасами.

12. Методика експертного дослідження операцій з матеріальними запасами:

- перевірка реальності відображення у балансі матеріальних запасів;
- перевірка достовірності оцінки матеріальних запасів;
- перевірка даних бухгалтерського обліку про рух, залишки та нестачі матеріальних запасів.

13. Експертне дослідження операцій, пов'язаних з виробництвом та реалізацією продукції (послуг).

14. Назвіть типові порушення по операціях, пов'язаних з виробництвом та реалізацією продукції (послуг).

15. Розкрийте зміст фактографічної інформації, що формується в процесі експертного дослідження операцій по розрахунках з персоналом.

16. Експертне дослідження стану розрахунків з оплати праці:

- перевірка штатної дисципліни;
- перевірка законності оплати праці працівників, що працюють за сумісництвом;
- перевірка стану розрахунків з оплати праці;
- перевірка правильності нарахування виплат;
- перевірка оплати відпусток;
- перевірка утримань із заробітної плати;
- перевірка оформлення відповідних документів на виплату депонованих сум.

17. Розкрийте зміст фактографічної інформації, що формується в процесі експертного дослідження операцій з цінними паперами.

18. Експертне дослідження операцій, пов'язаних з обігом цінних паперів:

- перевірка бланків цінних паперів;

- перевірка наявності ліцензій;
- перевірка наявності у підприємства свідоцтва про реєстрацію випуску акцій;
- перевірка ведення реєстру власників цінних паперів;
- перевірка достовірності цінних паперів;
- перевірка операцій з виплати дивідендів.

19. Розкрийте зміст фактографічної інформації, що формується в процесі експертного дослідження фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання.

20. Експертне дослідження доходів суб'єкта господарювання.

21. Експертне дослідження фінансових результатів підприємства.

22. Порядок проведення судово-бухгалтерської експертизи правопорушень, пов'язаних з ухиленнями від сплати податків.

23. Особливості експертного дослідження товарних операцій у торгівлі.

24. Охарактеризуйте бухгалтерську програму «1С» (на прикладі розрахунків з оплати праці та заробітної плати).

25. Система формування показників ситуаційних операцій судово-бухгалтерської експертизи в базах даних ПЕОМ.

Задача № 21

До експертної установи 6 жовтня поточного року надійшли матеріали кримінальної справи № 27/93 та документи підприємства «Калейдоскоп» при постанові слідчого прокуратури Осики Л.М. про призначення судово-бухгалтерської експертизи.

На вирішення експертизи поставлені такі питання :

1. Чи підтверджується документально нестача грошових коштів у касі підприємства «Калейдоскоп» станом на 10.11.2013р.? Якщо так, то в якому розмірі.

2. Визначити період виникнення нестачі на підприємстві «Калейдоскоп».

3. Визначити коло осіб, винних у виникненні цієї нестачі.

Для проведення експертизи надані такі документи підприємства «Калейдоскоп»:

- статутно-реєстраційні документи;
- договори про індивідуальну матеріальну відповідальність;
- заявка-розрахунок на встановлення ліміту каси на 2009 р.;
- прибуткові та видаткові касові ордери, накопичувальні відомості до них за I кв., II кв., III кв. 2013 р.;
- касова книга за 2013 р.;
- банківські документи за IV кв. 2013 р.;
- авансові звіти за 2013 р.;
- відомості з нарахування та виплати заробітної плати працівникам за 2013 рік;
- інші матеріали справи: протоколи допитів, пояснення.

Експертом 10 жовтня поточного року заявлено клопотання про надання додаткових матеріалів підприємства «Калейдоскоп».

Завдання

1. Визначити перелік необхідних додаткових документів у разі, якщо підприємство «Калейдоскоп» вело підприємницьку діяльність:

- Роздрібну торгівлю із застосуванням ЕККА
- Оптову торгівлю
- Виробничу діяльність

2. На заявлене клопотання слідчим надані документи наведені нижче. Проаналізувавши надані документи зробити висновок про те, чи можливо за наданими на дослідження документами відповісти на поставлені запитання.

Частково надані документи:

- журнали електронних контрольних-касових апаратів за 2013 рік;
- чекова книжка;
- журнали-ордери та оборотні відомості за балансовими рахунками,
- головну книгу за 2013 р.

3. Визначити, за допомогою яких методів необхідно провести дослідження. Роз'яснити, яким чином застосовуються ці методи.

4. Навести перелік нормативних актів, яким регулюється проведення касових операцій і відображення їх у бухгалтерському обліку.

Задача № 22

До господарського суду м. Вінниця 07.10.2013 р. надійшла позовна заява від підприємства «Мрія» стосовно несплати товариством «Книга» грошових зобов'язань за договором купівлі-продажу № 323 від 07.09.2012 р. в сумі 40000 грн. Як зазначено в заяві, товари за вказаним договором підприємством «Мрія» були поставлені товариству «Книга» за накладною № 15 від 10.10.2012р. на суму 40000 грн. Відповідно до договору покупець має перерахувати кошти за одержаний товар протягом двох місяців. Станом на 1 грудня 2012 р., 1 березня 2013 р., а також на 1 червня 2013 р. Є акти звіряння взаємних розрахунків, у яких підтверджується існування заборгованості в розмірі 40000 грн. Акти підписані однією стороною — підприємством «Мрія».

По цій справі судом була призначена судово-бухгалтерська експертиза в експертній державній установі для вирішення питання:

1. Чи підтверджується документально заборгованість товариства «Книга» перед підприємством «Мрія» за договором купівлі-продажу № 23 від 07.09.2012 р. станом на 01.10.2012 р. у сумі 40000 грн?

Для проведення судово-бухгалтерської експертизи суд зобов'язав сторони надати всі необхідні документи.

1. Скласти перелік документів, необхідних для проведення дослідження з поставленого питання.

2. Скласти за встановленою формою клопотання.

3. Клопотання було частково задоволено (не надані первинні документи).

4. Проаналізувати чи достатньо наданих на дослідження документів для проведення дослідження з поставленого питання. Вирішити, який з процесуальних

документів у даному випадку повинен скласти експерт: висновок судово-бухгалтерської експертизи чи повідомлення про неможливість надати висновок.

5. Відповісти на наступні запитання:

- на підставі яких документів у бухгалтерському обліку відображуються господарські операції?
- які вимоги пред'являються до цих документів?
- якими нормативними актами регулюються ці положення в 2013 р.?
- яким чином у бухгалтерському обліку товариства «Книга» і підприємства «Мрія» повинна була бути відображена описана операція за договором купівлі-продажу № 23?

Задача № 23

Згідно з актом ревізії № 123 від 10.02.2013 р. ревізором встановлено списання в СМУ-4 з підзвітних осіб 200 грн без підтвердження видатковими документами в III кварталі 2012 р.

Перед експертом-бухгалтером слідчими були поставлені такі запитання:

1. Чи підтверджуються висновки ревізора про безпідставне списання з Радіонова Д. Р., Смирнова К. Л. (перелічених у постанові) підзвітних сум на 200 грн у III кв. 2012 р.?

2. Чи правильно списані підзвітні суми з Радіонова Д. Р., Смирнова К. Л. за видатками, проведеними на закупівлю товарів по товарних чеках?

Згідно з наданими на дослідження бухгалтерськими рахунками «Розрахунки з підзвітними особами», «Товари», «Каса» з накопичувальними відомостями до них за III квартал 2012 р.

Таблиця 1 – Розрахунки з підзвітними особами, грн.

П. І. Б.	Розмір заборгованості станом на 01.07.12	Зменшено заборгованість за III кв. 2012 (рах. «Розр. з підзв. особами»)	Оприбутковано ТМЦ, рах. «Товари»	Товарні чеки за III кв. 2012 р., на підставі яких прибутковано ТМЦ		Дані рах. «Каса» про повернення підзв. сум
				Номер та дата	Вартість товарів	
Радіонов Д. Р.	300,00	200,00	150,00	№5/05.09	150,00	0,00
Смирнов К. Л.	500,00	400,00	300,00	№9/03.10	300,00	50,00

1. Провести дослідження та відповіді на поставлені запитання.

Задача № 24

У ході проведення ревізії на підприємстві «Соняшник» перевіряючими було встановлено, що деяким особам цього підприємства повторно виплачувалась заробітна плата за липень 2013 р.

Згідно з постановою перед експертом-бухгалтером слідчий поставив такі запитання:

1. Чи підтверджуються висновки ревізора про повторну виплату заробітної плати за липень 2013 р. Самойлову Г. К. та Климову С. А. підприємства «Соняшник» в сумі 810,00 грн?

На дослідження надані наступні бухгалтерські документи підприємства «Соняшник» за липень та серпень 2013 р.:

- відомості про нарахування заробітної плати за липень та серпень 2013р.;
- касова книга за 2013р.;
- касові звіти з прибутковими та видатковими документами за липень та серпень 2013 р.

Згідно з наданими на дослідження бухгалтерськими документами за липень та серпень 2013 р.:

Таблиця 2 – Розрахунки по заробітній платі, грн.

П. І. Б.	Розмір заробітної плати, що належить до виплати за липень 13 р.	Дані платіжних відомостей про виплату авансу за липень 13 р.	Дані платіжних відомостей про виплату заробітної плати за липень 13 р.	Дані видаткових ордерів за серпень 09 р. з призначенням платежу видача заробітної плати за липень 13 р.
Самойлов С. А.	430,00	200,00	230,00	230,00
Климов Г. К.	380,00	190,00	190,00	190,00

1. Провести дослідження та відповісти на поставлені запитання.

Задача № 25

По кримінальній справі по обвинуваченню робітників складу кондитерського комбінату у присвоєнні матеріальних цінностей була проведена комплексна ревізія комбінату за період з 01.01.13 р. по 01.10.13 р., за результатами якої бухгалтером-ревізором та інженером-технологом був виявлений лишок цукрового піску на складі комбінату в кількості 800 кг на суму 4000 грн.

По справі була призначена судово-бухгалтерська експертиза.

На розгляд експерта-бухгалтера було поставлене запитання:

1. В якій кількості документально підтверджується лишок цукру, виявлений на складі кондитерського комбінату станом на 01.10.13 р.?

Таблиця 3 – Дані бухгалтерських обліку про залишки та рух цукру на складі.

	Дані матеріальних звітів за період з 01.01.13 р. по 01.10.13 р		Дані первинних документів за період з 01.01.13 р.по 01.10.13 р.		Дані бухгалтерського обліку за період з 01.01.13 р. по 01.10.13 р.		Дані інвентаризації станом на 01.10.13р.
	Надходження з урахув. залишку на початок	Передано у виробництво	Надходження з урахув. залишку на початок	Передано у виробництво	Надходження з урахув. залишку на початок	Передано у виробництво	
Цукор, т	256,0	250,0	256,8	250,0	256,0	250,0	6,8

Провести дослідження та відповісти на поставлені запитання.

ТЕМА 7 ЗАВЕРШАЛЬНА СТАДІЯ СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Питання для перевірки знань студентів:

1. Висновок експерта, його структура та зміст.
2. Охарактеризуйте правову регламентацію висновку експерта-бухгалтера.
3. Особливості складання висновку під час проведення повторної та додаткової експертизи.
4. Особливості складання висновку, що виконується під час судового розгляду.
5. Повідомлення про неможливість дати висновок, його структура та зміст.
6. Оцінка висновку експерта-бухгалтера слідчим (судом).
7. Які стадії процесу оцінки експертного висновку?
8. Допит експерта.
9. Виявлення і усунення обставин, які сприяють вчиненню правопорушень під час провадження судово-бухгалтерської експертизи.

Задача № 26

На дослідження судовому експерту-бухгалтеру поставлене таке запитання:

Чи підтверджується документально нестача товарно-матеріальних цінностей на підприємстві «Тодес» станом на 01.11.2013 р.?

На дослідження експерту надані всі необхідні документи.

У ході дослідження експертом встановлено, що інвентаризація ТМЦ проводилась на даному підприємстві станом на 01.01.2013 р., а також на 01.11.2013 р.

На підставі наданих на дослідження первинних документів експертом розрахований обліковий залишок ТМЦ станом на 01.11.2013 р. Після зіставлення облікового залишку з даними фактичного залишку експертом виявлені лишки ТМЦ станом на 01.11.2013 р.

Сформулюйте висновок, який впливає з проведеного дослідження.

Задача № 27

Для проведення судово-бухгалтерської експертизи 03.03.2013 р. до державної експертної установи надійшла постанова прокурора. На вирішення експертизи поставлені такі запитання:

1. Чи підтверджується документально придбання в грудні 2013 р. підприємством «Кентавр» комп'ютера за договором купівлі-продажу № 42 від 01.12.2013 р. за накладною № 20 від 12.12.2013 р. на загальну суму 2200 грн?

2. Чи відповідно до чинного законодавства складена накладна № 20 від 12.12.2009 р.?

Для проведення дослідження експерту надані:

- головна книга корпорації «Кентавр» за 2013 р;
- касова книга корпорації «Кентавр» за 2013 р.

Експертом 05.03.2013 р. було заявлене клопотання про надання необхідних матеріалів.

1. Визначити перелік документів, необхідних для відповіді на поставлені запитання, та оформити клопотання.

2. Скласти висновок за умови, що клопотання задоволено повністю. За наданими документами ці основні засоби відображені в бухгалтерському обліку підприємства «Кентавр» відповідно до вимог чинного законодавства, а первинні документи складені відповідно до вимог Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженого Міністерством фінансів України від 04.05.1995 р. № 88. У викладенні дослідження зробити посилання на діючий план рахунків та інструкції до нього, а також стандарти.

Задача № 28

До НДІ судових експертиз при ухвалі судді Броварського районного суду Київської області Проценка Т.Д. надійшли матеріали цивільної справи № 3-782.

На вирішення експертизи поставлені такі питання:

1. Визначити загальний розмір заборгованості торгової фірми «Сплав» перед банком «Карпати» за несвоєчасно сплаченими основною сумою кредиту та процентами станом на 03.03.2014р. відповідно до умов кредитного договору № 30-08-98 від 30.05.2013 р.

2. Яку суму боргу (за основною сумою кредиту та процентами) відповідно до вимог Закону України «Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань» від 22.11.2006 р. № 547/96-ВР необхідно було сплатити торговою фірмою «Сплав» банку «Карпати» станом на 03.03.2014 р.?

Для проведення експертизи надані матеріали цивільної справи:

- кредитний договір № 30-08-98 від 30.05.13 р.;
- додаткова угода № 31 від 17.11.13 р. до кредитного договору № 30-08-98 від 30.05.13 р.;
- розрахунок заборгованості торгової фірми «Сплав» перед АКБ «Карпати» за кредитним договором № 30-08-98 від 30.05.13 р. станом на 03.03.14 р.;
- довідка АКБ «Карпати» про виконання умов позичальником кредитного договору № 30-08-98 від 30.05.13 р.

Скласти висновок з урахуванням складених експертом матеріалів, що наведені в таблицях 4, 5, 6.

Таблиця 4 – Розрахунок заборгованості торгової фірми «Сплав»

<i>Розрахунок заборгованості торгової фірми «Сплав» перед АКБ «Карпати» відповідно до умов кредитного договору № 30-08-98 від 30.05.13 р. станом на 03.03.14 р.</i>	
1. Прострочена заборгованість за кредитом:	345000,00 грн.
2. Несплачені проценти за користування кредитом:	33743,84 грн.
3. Пеня за несвоєчасне погашення кредиту у відповідності з умовами пункту 4.2 кредитного договору № 30-08-97 становить 341550,00 грн, в тому числі:	$345000,00 \text{ грн} \times 10 \text{ днів (з 06.01.14 р. по 15.01.14 р.)} \times 0,5\% \text{ за добу} = 17250,00 \text{ грн};$ $345000,00 \text{ грн} \times 47 \text{ днів (з 16.01.14 р. по 03.03.14 р.)} \times 2,0\% \text{ за добу} = 324300,00 \text{ грн}.$
4. Пеня за несвоєчасне погашення процентів по кредиту у відповідності з умовами пункту 4.2 кредитного договору № 30-08-97 становить 57536,54 грн,	— за жовтень 13 р. несплачені проценти в сумі 9924,66 грн, пеня — 24116,92 грн, у тому числі:
	$9924,66 \text{ грн} \times 10 \text{ днів (з 26.10.13 р. по 04.11.13 р.)} \times 0,5\% \text{ за добу} = 496,23 \text{ грн};$ $9924,66 \text{ грн} \times 119 \text{ днів (з 05.11.13 р. по 03.03.13 р.)} \times 2,0\% \text{ за добу} = 23620,69 \text{ грн};$
	— за листопад 13 р. несплачені проценти в сумі 12240,41 грн, пеня — 20931,10 грн, у тому числі:
	$12240,41 \text{ грн} \times 10 \text{ днів (з 01.12.13 р. по 10.12.13 р.)} \times 0,5\% \text{ за добу} = 612,02 \text{ грн};$ $12240,41 \text{ грн} \times 83 \text{ дні (з 11.12.13 р. по 03.03.13 р.)} \times 2,0\% \text{ за добу} = 20319,08 \text{ грн};$
	— за грудень 13 р. несплачені проценти в сумі 10255,48 грн, пеня — 11178,47 грн, у тому числі:
	$10255,48 \text{ грн} \times 10 \text{ днів (з 01.01.13 р. по 10.01.13 р.)} \times 0,5\% = 512,77 \text{ грн};$ $10255,48 \text{ грн} \times 52 \text{ дні (з 11.01.13 р. по 03.03.13 р.)} \times 2,0\% = 10665,70 \text{ грн};$
	— за січень 14 р. несплачені проценти в сумі 1323,29 грн, пеня — 1310,05 грн, у тому числі:
	$1323,29 \text{ грн} \times 10 \text{ днів (з 06.01.14 р. по 15.01.14 р.)} \times 0,5\% = 66,16 \text{ грн};$ $1323,29 \text{ грн} \times 47 \text{ днів (з 16.01.14 р. по 03.03.14 р.)} \times 2,0\% = 1243,89 \text{ грн}.$
Разом: відповідно до умов кредитного договору № 30-08-97 від 30.05.13 р. загальна сума заборгованості ТФ «Сплав» перед АКБ «Карпати» станом на 03.03.14 р. становить 777830,38 грн.	

Таблиця 5 - Розрахунок пені за несвоєчасно погашеним кредитом

Розрахунок пені за несвоєчасно погашеним кредитом торгової фірми «Сплав» акціонерному комерційному банку «Карпати» за кредитним договором № 30-08-97 від 30.05.13 р. станом на 03.03.14 р.					
Період	Сума непогашеного кредиту, грн	Кількість прострочених днів	Облікова ставка НБУ, %	Розмір пені за кожний день прострочки з розрахунку подвійної облікової ставки НБУ, %	Сума пені, грн
з 06.01.14 р. по 05.02.14 р.	345000,00	31	25	0,14	14854,17
з 06.02.14 р. по 03.03.14 р.	345000,00	26	44	0,24	21926,67
РАЗОМ					36780,84

Таблиця 6 – Розрахунок пені за несвоєчасно погашеними процентами

Розрахунок пені за несвоєчасно погашеними процентами по кредиту торгової фірми «Сплав» акціонерному комерційному банку «Карпати» за кредитним договором № 30-08-97 від 30.05.07 р. станом на 03.03.08 р.					
Період	Сума непогашеного кредиту, грн	Кількість прострочених днів	Облікова ставка НБУ, %	Розмер пені за кожний день прострочки з розрахунку подвійної облікової ставки НБУ, %	Сума пені, грн
з 26.10.13 р. по 31.10.13 р.	9924,66	6	16	0.09	52,93
з 01.11.13 р. по 23.11.13 р.	9924,66	23	17	0.09	215,59
з 24.11.13 р. по 30.11.13 р.	9924,66	7	35	0.19	135,09
з 01.12.13 р. по 31.12.13 р.	22165,07 (9924,66 + +12240,41)	31	35	0.19	1336,06
з 01.01.14 р. по 04.01.14 р.	32420,55 (22165,07 + +10255,48)	4	35	0.19	252,16
05.01.14 р.	32420,55	1	25	0.14	45,03
з 06.01.14 р. по 05.02.14 р.	33743,84 (32420,55 + +1323,29)	31	25	0.14	1452,85
з 06.02.14 р. по 03.03.14 р.	33743,84	26	44	0.24	2144,61
РАЗОМ					5634,32

Задача № 29

До Київського НДІ судових експертиз 24 травня 2013 р. надійшов лист заступника начальника слідчого відділу Управління податкової міліції у м. Львові з проханням провести дослідження експертом-бухгалтером стосовно обґрунтованості віднесення ТОВ «Компанія «Факс» сум податку на додану вартість до податкового кредиту з такого питання:

Чи обґрунтовані висновки акта перевірки № 113 від 16.05.2013 р. щодо зменшення суми податкового кредиту з податку на додану вартість на суму 6026,07 грн за II квартал 2012 р.?

Для надання висновку представлені такі документи ТОВ «Компанія «Факс»»:

- договірна документація;
- податкові накладні за II квартал 2012 р.;
- книги придбання товарів за 2012 р.;
- акти звіряння взаєморозрахунків;
- акт перевірки №113 від 16.05.2013 р.

Скласти висновок судово-бухгалтерської експертизи за умови, що на дослідження надані всі документи, а сума податкового кредиту з податку на додану вартість не підтверджена податковими накладними.

Задача № 30

Для проведення судово-бухгалтерської експертизи до державної експертної установи надійшла постанова прокурора Полтавської області Дмитренка П. І.

На вирішення експертизи поставлено таке запитання:

1. Чи підтверджується документально отримання в серпні 2013 р. підприємством «Авізо» основних засобів за договором купівлі-продажу № 42 від 01.08.2013 р. за накладними № 20 від 12.08.2013 р. та № 22 від 24.08.2013 р.?

Для проведення дослідження експерту надані:

- головна книга корпорації «Авізо» за 2013 р.;
- касова книга корпорації «Авізо» за 2013 р.;
- договір купівлі-продажу № 42 від 01.08.2013 р.;
- накладні № 20 від 12.08.2009 р. та № 22 від 24.08.2013 р.;
- бухгалтерські балансові рахунки «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», «Основні засоби» за серпень 2013 р.

Скласти висновок судово-бухгалтерської експертизи за умови, що на дослідження надані всі документи, в яких знайшла своє відображення вищезазначена господарська операція .

ТЕСТИ ДЛЯ ПОТОЧНОГО МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

1. У складі яких органів виконавчої влади функціонує податкова міліція:

- а) Прокуратури;
- б) Органів внутрішніх справ;
- в) Державної податкової служби;
- г) Служби безпеки.

2. Який орган виконавчої влади здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, виконує оперативно-розшукові, кримінально-процесуальні та охоронні дії:

- а) Державна контрольно-ревізійна служба;
- б) Податкова міліція;
- в) Державна податкова служба;
- г) Служба безпеки.

3. До якої відповідальності згідно з чинним законодавством притягаються посадові особи органів державної податкової служби за неналежне виконання своїх обов'язків:

- а) дисциплінарної, адміністративної;
- б) кримінальної, дисциплінарної, матеріальної;
- в) адміністративної, матеріальної, дисциплінарної, кримінальної;
- г) матеріальної, адміністративної.

4. Яким нормативним документом передбачене право слідчого вимагати призначення ревізії:

- а) Кримінальним кодексом;
- б) Господарським процесуальним кодексом;
- в) Цивільним процесуальним кодексом;
- г) Кримінально-процесуальним кодексом.

5. За рахунок яких коштів відшкодовуються збитки, завдані неправомірними діями посадових осіб органів податкової міліції:

- а) коштів посадових осіб, що заподіяли збитки;
- б) коштів Державної податкової служби;
- в) коштів податкової міліції;
- г) коштів державного бюджету.

6. Яке покарання, згідно з Кримінальним кодексом, несе ревізор у разі розголошення без дозволу прокурора або слідчого даних досудового слідства чи дізнання:

- а) штраф від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- б) штраф від 10 до 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;
- в) виправні роботи на строк до двох років;
- г) виправні роботи на строк до одного року.

7. Термін проведення ревізії, організованої за постановою прокурора чи слідчого, не має перевищувати:

- а) десяти днів;
- б) двадцяти днів;
- в) одного місяця;
- г) трьох місяців.

8. За якими критеріями необхідно розрізнити ревізію, що призначається у зв'язку з кримінальною справою, і ревізію, яка призначається вищою організацією відносно конкретного підприємства:

- а) за регламентацією порядку призначення та проведення;
- б) за оформленням результатів контролю;
- в) за підставою для проведення;
- г) за суб'єктами контролю.

9. Різниця між судово-бухгалтерською експертизою і ревізією визначається за:

- а) об'єктом;
- б) суб'єктом;
- в) методами;
- г) усі відповіді правильні.

10. Який документ, із перелічених нижче, є безпосередньою підставою для проведення судово-бухгалтерської експертизи:

- а) наказ керівника підприємства;
- б) постанова органу дізнання, слідчого або суду;
- в) наказ керівника підрозділу ДКРС.

11. З яких частин складається постанова про призначення проведення ревізії на вимогу правоохоронних органів:

- а) описової частини;
- б) резолютивної частини;
- в) ухвалювальної частини;
- г) усі відповіді правильні.

12. Вказати, в якій частині постанови про призначення ревізії на вимогу правоохоронних органів формулюється коло конкретних питань, на які ревізор повинен дати повні, точні й обґрунтовані відповіді:

- а) резолютивній частині;
- б) ухвалювальної частині;
- в) описовій частині;
- г) вхідній частині.

13. У яких з указаних процесів судово-бухгалтерська експертиза є однією із форм використання спеціальних знань у сфері бухгалтерського обліку, контролю й економічного аналізу:

- а) цивільному процесі;
- б) кримінальному процесі;
- в) господарському процесі;
- г) усі відповіді правильні.

14. До державних правоохоронних органів в Україні належать:

- а) Державна податкова служба;
- б) Прокуратура;
- в) Державна контрольно-ревізійна служба;
- г) Адвокатура;
- д) Служба безпеки.

15. Різниця процесуального становища ревізора і експерта-бухгалтера полягає в тому, що:

- а) експерт-бухгалтер не є самостійним учасником кримінального процесу;
- б) ревізор є самостійним учасником кримінального процесу;
- в) експерт-бухгалтер є самостійним учасником кримінального процесу;
- г) ревізор не є самостійним учасником кримінального процесу.

16. Додаткова експертиза призначається, якщо виникає необхідність провести дослідження нових об'єктів або щодо в разі обставин суду. Пояснити чому?

- а) Так;
- б) Ні.

17. Укажіть порядок розвитку судово-бухгалтерської експертизи, розставивши пункти «а — е» у правильній послідовності:

- а) в Англії почали затверджувати посади контролерів-аудиторів;

- б) при Московському відділенні Російського технічного товариства створене Бюро бухгалтерської експертизи та консультації;
- в) царські контролери-експерти підтверджували достовірність звіту пожертв, складеного головним жрецем;
- г) книги подвійної бухгалтерії вперше почали використовувати у суді для перевірки достовірності даних бухгалтерського обліку;
- д) в Україні затверджено Закон «Про судово-бухгалтерську експертизу»;
- е) у Петрограді при Північно-західній торговельній палаті створено відділ обліково-фінансових експертиз, який потім реорганізовано в інститут професійних бухгалтерів.

18. Із яких частин складається постанова про призначення та проведення ревізії за вимогами правоохоронних органів?

- а) описової та ухвалюючої (основної);
- б) описової та резолютивної;
- в) постановлюючої та узагальнюючої.

19. За якими ознаками відрізняється судово-бухгалтерська експертиза від ревізії?

- а) за суб'єктом;
- б) за вимогами;
- в) за методами.

20. Укажіть основну задачу ревізії, що призначається слідчим (судом).

- а) перевірка законності операції взагалі;
- б) доведення протиправних дій осіб, що проходять по кримінальній справі;
- в) встановлення і перевірка фактів крадіжок та інших зловживань;
- г) перевірка дотримання фінансової дисципліни.

21. Будь ласка, продовжіть речення:

Первинною є експертиза . . .

22. Продовжіть, будь ласка, речення:

Комісійна експертиза призначається у випадках, коли . . .

23. Будь ласка, продовжіть речення:

Комплексна експертиза призначається у випадках, коли . . .

24. Які дані вказуються в постанові про призначення експертизи?

- а) місце й дата винесення постанови;
- б) посада, звання та прізвище особи, назва суду, який виніс постанову;
- в) питання, поставлені експертові;
- г) строк проведення експертизи;
- д) все вищенаведене.

25. Які обов'язки покладаються на експерта?

- а) прийняти до виконання доручену йому експертизу;
- б) заявити самовідвід за наявності передбачених законом обставин;
- в) самостійно збирати матеріали для подальшого дослідження;
- г) залучати своїх колег для комісійної роботи;
- д) все вищенаведене.

26. Чи вправі експерт-бухгалтер втручатись у вирішення питання про дійсність документів?

- а) ні, оскільки це не входить в межі його компетенції;
- б) так;
- в) в залежності від конкретних обставин.

27. Що відноситься до об'єктів судово-бухгалтерської експертизи?

- а) форми податкової звітності;
- б) вся документація, що відображає фінансово-господарську діяльність суб'єкта;
- в) висновок експертів різних галузей у сфері фінансово-господарської діяльності суб'єкта.

28. Як оформлюється визнання слідчим документа речовим доказом?

- а) оформлюється відповідною постановою і відображається у протоколі огляду;
- б) знімається копія цього документа, яка підписується головним бухгалтером;
- в) експерт-бухгалтер оформлює додаткове положення про існування речового доказу.

29. Що належить до загальнонаукових методів?

- а) суцільний нагляд;
- б) економічний аналіз;
- в) аналогія і моделювання;
- г) формальна перевірка документів;
- д) аналіз і синтез.

30. У чому полягає метод взаємного контролю?

31. Що є правовою основою призначення та проведення судових експертиз?

- а) Закон України «Про судову експертизу»;
- б) Кримінально-процесуальний кодекс України;
- в) Цивільний процесуальний та Господарський процесуальний кодекси;
- г) всі відповіді правильні.

32. Яка установа створюється для розгляду найбільш важливих питань судової експертизи, які мають міжвідомчий характер, при Міністерстві юстиції України?

- а) Науково-дослідний інститут судових експертиз;
- б) Координаційна рада з проблем судової експертизи;
- в) Криміналістичний центр судових експертиз.

33. Чи правильне твердження: «Спеціалізовані установи та відомчі служби, які виконують судові експертизи, не мають права встановлювати міжнародні наукові зв'язки з установами криміналістики інших країн»?

а) так, не мають такого права, оскільки встановлення будь-яких міжнародних зв'язків та обмін науковою інформацією із установами криміналістики інших країн суперечить чинному в Україні законодавству;

б) це спірне питання і воно не має єдиної точної відповіді;

в) ні, мають таке право, оскільки встановлення міжнародних наукових зв'язків у галузі судової експертизи та криміналістики не суперечить чинному законодавству України.

34. З яких частин, згідно з процесуальними нормами, складається мотивована постанова про проведення судово-бухгалтерської експертизи?

а) ввідна, описова, резолютивна;

б) ввідна, доповнююча, кінцева;

в) заголовок, деталізація, кінцева частина.

35. Поясніть, чим відрізняється аудиторський висновок від висновку судової експертизи.

36. Вказати, які права має експерт-бухгалтер.

а) подавати скаргу на дії осіб, якщо ці дії порушують його права;

б) отримувати винагороду за проведення експертизи;

в) досліджувати матеріали, не вказані в постанові про призначення експертизи;

г) зберігати матеріали справи поза межами службового приміщення.

37. Вказати, що не входить в коло обов'язків експерта-бухгалтера.

а) самостійне збирання необхідних матеріалів;

б) ставити питання відповідачам, підсудним;

в) проведення ревізії;

г) брати участь в інвентаризації.

38. В залежності від чого присвоюється кваліфікація судового експерта з дозволом проведення певного виду експертизи?

а) від кількості проведених ревізій;

б) від спеціалізації і рівня підготовки;

в) від строку практичної діяльності.

39. На кого покладаються обов'язки збору фактичних доказів правопорушень?

а) на експерта-бухгалтера;

б) на бухгалтера підприємства;

в) на слідчого;

г) на адвоката.

40. Назвіть три ключові умови, які є необхідними для дослідження касових операцій.

- a)
- б)
- в)

41. Які з наведених документів можуть бути необхідні під час експертизи обліку основних засобів?

- а) акти вводу в експлуатацію;
- б) накладні;
- в) інвентарні картки;
- г) договори на проведення рекламних заходів.

42. Які з наведених нижче порушень характерні для операцій з виробництва та реалізації продукції?

- а) випуск та реалізація необлікованої продукції;
- б) необґрунтоване списання МШП;
- в) необґрунтоване списання коштів з поточних рахунків;
- г) нестача та псування ТМЦ на виробництві.

43. Назвіть основні групи необґрунтованих виплат заробітної плати:

- а) виплати, проведені на підставі документів, складених особами, що не мають на це повноважень;
- б) повторна виплата зарплати тим самим особам;
- в) неправильний підрахунок у платіжній відомості.

44. Які з наведених матеріалів є основними у розслідуванні операцій, пов'язаних з ухиленнями від сплати податків?

- а) первинні документи і облікові реєстри, які підтверджують факти правопорушень з приводу сплати податків;
- б) оригінал акта про перевірку фінансово-господарської діяльності підприємства податковою адміністрацією з усіма додатками;
- в) письмове пояснення керівника, головного бухгалтера та інших матеріально відповідальних осіб;
- г) договори;
- д) аудиторські висновки;
- е) всі відповіді правильні.

45. З яких частин складається висновок експертизи?

- а) зі вступної та досліджувальної;
- б) зі вступної, досліджувальної та висновку дослідження;
- в) зі вступної та висновку дослідження.

46. В якій частині вказується назва експертизи, чи є вона додатковою, повторною?

- а) у вступній;
- б) у досліджувальній;
- в) у висновку дослідження.

47. В якій частині відтворюється весь процес експертного дослідження?

- а) у вступній;
- б) у досліджувальній;
- в) у висновку дослідження.

48. В якій частині вказуються результати, що впливають з дослідження?

- а) у вступній;
- б) у досліджувальній;
- в) у висновку дослідження.

49. Які етапи включає стадія узагальнення, оцінки та реалізації результатів судово-бухгалтерської експертизи?

- а) узагальнення результатів;
- б) реалізація результатів експертизи;
- в) систематизація результатів;
- г) складання експертного висновку.

50. Доведіть, будь ласка, чи є різниця між неясним та неповним висновками. Якщо є, то в чому вона виражається?

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України, ухвалена Верховною Радою України 28.06.1996 р. № 254 К / 96-ВР.
2. Господарський процесуальний кодекс України. Затверджений постановою Верховної Ради України від 06.11.1991 р. № 1798-ХІІ (у редакції Закону України «Про внесення змін до арбітражного процесуального кодексу України» від 21.06.2001 р. № 2539-ІІІ).
3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р., що набув чинності з 01.09.2001 р.
4. Кримінально-процесуальний кодекс України. Затверджений постановою Верховної Ради УРСР від 28.12.1960 р. (зі змінами і доповненнями).
5. Податковий кодекс України
6. Цивільний процесуальний кодекс України. Затверджений постановою Верховної Ради УРСР від 18.07.1963 р. (зі змінами і доповненнями).
7. Закон України «Про аудиторську діяльність». Затверджений постановою Верховної Ради України від 22.04.1993 р. № 3125-ХІІ (зі змінами та доповненнями).
8. Закон України «Про банки і банківську діяльність». Затверджений постановою Верховної Ради України від 07.12.2000 р. № 2121-ІІІ (зі змінами і доповненнями).
9. Закон України «Про боротьбу з корупцією». Затверджений постановою Верховної Ради України від 05.10.1995 р. № 356/95-ВР.
10. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Затверджений постановою Верховної Ради України від 16.07.1999 р. № 996-ХІV.
11. Закон України «Про відпустки». Затверджений постановою Верховної Ради України від 15.11.1996 р. № 505/96 (набув чинності з 01.01.1997 р.).
12. Закон України «Про виконавче провадження». Затверджений постановою Верховної Ради України від 21.04.1999 р. № 606-ХІV (зі змінами і доповненнями).
13. Закон України «Про господарські товариства». Затверджений постановою Верховної Ради України від 19.09.1991 р. № 1576-ХІІ (зі змінами і доповненнями).
14. Закон України «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні». Затверджений постановою Верховної Ради України від 26.01.1993 р. № 2939-ХІІ (зі змінами і доповненнями).
15. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні». Затверджений постановою Верховної Ради України від 30.10.1996 р. № 448/96-ВР.
16. Закон України «Про міліцію». Затверджений постановою Верховної Ради України від 20.12.1990 р. № 565-ХІІ (зі змінами і доповненнями).
17. Закон України «Про нотаріат». Затверджений постановою Верховної Ради України від 02.09.1993 р. № 3425-ХІІ (зі змінами і доповненнями).
18. Закон України «Про обіг векселів в Україні». Затверджений постановою Верховної Ради України від 05.04.2001 р. № 2374-ІІІ.
19. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність». Затверджений постановою Верховної Ради України від 18.02.1992 р. № 2135-ХІІ.
20. Закон України «Про оплату праці». Затверджений постановою Верховної Ради України від 24.03.95 р. № 108/95-ВР (зі змінами і доповненнями).
21. Закон України «Про підприємництво». Затверджений постановою Верховної Ради України від 07.02.1991 р. № ВР 698-ХІІ (зі змінами і доповненнями).
22. Закон України «Про підприємства в Україні». Затверджений постановою Верховної Ради України від 27.03.1991 р. № 888-ХІІ (зі змінами і доповненнями).
23. Закон України «Про приєднання України до Женевської конвенції 1930 року, якою запроваджено уніфікований закон про переказні векселі та прості векселі». Затверджений постановою Верховної Ради України від 06.07.1999 р. № 826-ХІV.
24. Закон України «Про прокуратуру». Затверджений постановою Верховної Ради України від 05.11.1991 р. № 1789-ХІІ.

25. Закон України «Про судову експертизу». Затверджений постановою Верховної Ради України від 25.02.1994 р. № 4038-ХІІ.

26. Закон України «Про цінні папери і фондову біржу». Затверджений постановою Верховної Ради України від 18.06.1991 р. № 1201-ХІІ (зі змінами і доповненнями).

27. Указ Президента України «Про Національну програму боротьби з корупцією» від 10.04.1997 р. № 319/97.

28. Розпорядження Президента України «Про заходи щодо активізації боротьби з корупцією і організованою злочинністю» від 10.02.1995 № 35/95-рп.

29. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах» від 30.05.1997 р. № 8 (зі змінами, внесеними згідно з постановою Пленуму ВСУ від 25.05.1998 р. № 15).

30. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87 (зі змінами і доповненнями).

31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87 (зі змінами і доповненнями).

32. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87 (зі змінами і доповненнями).

33. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87 (зі змінами і доповненнями).

34. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 «Звіт про власний капітал». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87 (зі змінами і доповненнями).

35. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.05.1999 р. № 137.

36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92.

37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246.

38. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20.

39. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290.

40. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318.

41. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток». Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2000 р. № 353.

42. Положення про порядок реєстрації випуску акцій закритих акціонерних товариств. Затверджено рішенням ДКЦПФР від 11.06.2002 р. № 167.

43. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку. Затверджено наказом Мінфіну України від 24.05.1995 р. № 88 (зі змінами і доповненнями).

44. Положення про кваліфікаційні класи судових експертів. Затверджено наказом Міністерства юстиції № 360/6 від 30.11.1995 р.

45. Положення про Державний реєстр атестованих судових експертів державних та підприємницьких структур та громадян. Затверджено наказом Міністерства юстиції № 149/7 від 15.04.1997 р.

46. Положення про експертно-кваліфікаційні комісії та атестації судових експертів. Затверджено наказом Міністерства юстиції № 285/7-А від 15.07.1997 р.

47. Положення про Міністерство юстиції України. Затверджено Указом Президента України від 30.12.1997 р. № 1396/97 (зі змінами і доповненнями).

48. Положення «Про Державну податкову адміністрацію України». Затверджено Указом Президента України від 13.07.2000 р. № 886/2000.

49. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні. Затверджено постановою Правління НБУ від 19.02.2001 р. № 72.

50. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз. Затверджено наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5 (зі змінами і доповненнями).

51. Інструкція про порядок нарахування та погашення пені. Затверджена наказом ДПА України від 01.03.2001 р. № 77.

52. Інструкція про порядок застосування та стягнення штрафних (фінансових) санкцій органами державної податкової служби. Затверджена наказом ДПА України від 17.03.2001 р. № 110.

53. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291.

54. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291.

55. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні у національній валюті. Затверджена постановою Правління НБУ від 29.03.2001 р. № 135.

56. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків. Затверджена наказом Міністерства фінансів України від 11.08.1994 р. № 69. Зареєстрована в Міністерстві юстиції України 26.08.1994 р. за № 202/412 (зі змінами і доповненнями).

57. Інструкція про порядок відкриття банками рахунків у національній та іноземній валюті. Затверджена постановою Правління НБУ від 18.12.1998 р. № 527.

58. Інструкція про організацію роботи з готівкового обігу установами банків України. Затверджена постановою Правління НБУ від 19.02.2001 р. № 69 (зі змінами і доповненнями).

58. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку. Затверджені наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356.

60. Про обчислення середньої заробітної плати (доходу) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням. Затверджено постановою КМУ від 26.09.2001 р. № 1266.

61. Порядок накладення арешту на цінні папери. Затверджений постановою КМУ від 22.09.1999 р. № 1744.

62. Белуха Н. Т. Судебно-бухгалтерская экспертиза. — М.: Дело, 1993. — 269 с.

63. Камлик М. І. Особливості обліку та використання обліково-бухгалтерських документів при виявленні та розслідуванні корисливих злочинів у галузях економіки. Судова бухгалтерія. — К.: Синтез, 1995. — 256 с.

64. Камлик М. І. Судова бухгалтерія. — К.: Атіка, 2000. — 335 с.

70. Мумінова-Савіна Г. Г. та ін. Тим, хто не нехтує законом. Контроль, ревізія та аудит у комерційних банках України. — К.: Факт, 2001. — 447 с.

65. Мумінова-Савіна Г. Г. Судово-бухгалтерська экспертиза. — К.: КНЕУ, 2003. — 202 с.

66. Поникаров В. Д., Ялдин І. В., Стаматина М. В., Андрейченко Ж. О. Судебно-бухгалтерская экспертиза. — Харьков: РИФ «Арсис, ЛТД», 2002. — 239 с.

67. Поникаров В. Д. и др. Судебно-учетная экспертиза. — Харьков: ХГЭУ, 1998. — 112 с.

68. Савченко Л. І. Судово-бухгалтерська экспертиза: Опорний конспект лекцій. — К.: КНТЕУ, 2001. — 166 с.

69. Усач Б. Ф. та ін. Аудит і судово-бухгалтерська экспертиза. — Львів: Каменяр, 1998. — 134 с.

70. Энциклопедия судебной экспертизы / Под ред. Т. В. Аверьяновой, Е. Р. Россинской. — М.: Юристъ, 1999. — 552 с.